

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Zpráva o hodnocení studijního programu/oboru – vyjádření člena RVH

Bakalářský studijní obor

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

09/2021

Fakulta: Fakulta humanitních studií

Studijní program: Porodní asistence

Studijní obor: Porodní asistentka

Garant studijního programu/oboru: prof. MUDr. Milan Kudela, CSc.

Formulář je platný pro bakalářské, magisterské a navazující magisterské studijní obory uskutečňované na základě akreditace udělené MŠMT a bakalářské, magisterské a navazující magisterské studijní programy uskutečňované na základě akreditace udělené NAÚ či RVH UTB v rámci Institucionální akreditace UTB ve Zlíně.

Oblast hodnocení studijního oboru/programu (dále jen „SO/SP“) ¹	Hodnotící stanovisko ²
<p>Hodnocení standardů v části 2.) Sebehodnotící zprávy - „Šetření zpětné vazby“</p> <p><i>SO/SP má zajištěny výsledky šetření zpětné vazby na svou činnost a promítá jejich zjištění do realizace a rozvoje SO/SP.</i></p>	Nesplňuje
<p>Hodnocení standardů v části 3.) Sebehodnotící zprávy – „Tvůrčí činnosti související se vzdělávací činností“</p> <p><i>SO/SP vykazuje dostatečnou tvůrčí činnost a promítá jí do vzdělávací činnosti v rámci SO/SP.</i></p>	Splňuje jen částečně
<p>Hodnocení standardů v části 4.) Sebehodnotící zprávy – „Mezinárodní rozměr SP/SO“</p> <p><i>SO/SP má dostatečný mezinárodní rozměr z hlediska profilu absolventa a zaměření SO/SP.</i></p>	Splňuje jen částečně
<p>Hodnocení standardů v části 5.) Sebehodnotící zprávy – „Výsledky hodnocení bakalářských/diplomových prací“</p> <p><i>SO/SP má zajištěny opatření pro kvalitu vedení bakalářských/diplomových prací.</i></p>	Splňuje
<p>Hodnocení standardů v části 6.) Sebehodnotící zprávy – „Úspěšnost v přijímacím řízení“</p> <p><i>SO/SP má dostatečný počet uchazečů pro svou realizaci a zavedena opatření na podporu zájmu o studium SO/SP.</i></p>	Splňuje jen částečně
<p>Hodnocení standardů v části 7.) Sebehodnotící zprávy – „Neúspěšnost ve studiu a řádné ukončování studia“</p> <p><i>SO/SP vykazuje nízkou neúspěšnost ve studiu a má zavedena opatření pro podporu snižování neúspěšnosti studia.</i></p>	Splňuje
<p>Hodnocení standardů v části 8.) Sebehodnotící zprávy – „Nezaměstnanost absolventů“</p> <p><i>SO/SP vykazuje nízkou nezaměstnanost absolventů a má zavedena opatření na podporu snižování nezaměstnanosti absolventů.</i></p>	Splňuje
<p>Hodnocení standardů v části 9.) Sebehodnotící zprávy – „Pedagogické, vědecké a technické zajištění SP/SO“</p> <p><i>SO/SP je dostatečně zajištěn po stránce personální, vědecké a technické.</i></p>	Splňuje
<p>Hodnocení standardů v části 10.) Sebehodnotící zprávy – „SWOT analýza SP/SO“</p> <p><i>SO/SP má jasně zhodnoceny silné a slabé stránky, stejně jako příležitosti a hrozby další realizace. Na jejich základě má pak SO/SP formulována adekvátní opatření dalšího rozvoje.</i></p>	Splňuje/splňuje částečně/nesplňuje

¹ Jednotlivé oblasti hodnocení SO/SP korespondují se strukturou Sebehodnotící zprávy garanta SO/SP.

² V Případě hodnocení je třeba uvést jednu z možností naplnění standardu: splňuje uvedený standard; splňuje částečně či nesplňuje standard. Zdůvodnění splnění/nesplnění standardů je možné uvést v rámci celkového hodnocení SP/SO.

Formulář je platný pro bakalářské, magisterské a navazující magisterské studijní obory uskutečňované na základě akreditace udělené MŠMT a bakalářské, magisterské a navazující magisterské studijní programy uskutečňované na základě akreditace udělené NAÚ či RVH UTB v rámci Institucionální akreditace UTB ve Zlíně.

Celkové hodnocení SP/SO

Zdůvodnění hodnotících stanovisek k jednotlivým oblastem SO/SP uvedeným výše:

Část 2.) Sebehodnotící zprávy- „Šetření zpětné vazby“.

Nedostatečná a/nebo vůbec neuváděná návratnost dotazníků; zjištěné údaje nelze za této situace korektně interpretovat. Týká se to studentských názorů zjišťovaných 1x za semestr (návratnost jenom 8 %), všech studentů programu 1x za 3 roky (návratnost **neuveдена**, a proto nelze tvrdit, že „dosažený průměr hodnocení studenty 3,8 je nadprůměrný výsledek“; u všech absolventů programu 1x za 3 roku (návratnost **neuveдена**, a proto nelze tvrdit, že „dosažený průměr hodnocení je 3,6, což je vzhledem k náročnosti studia v tomto oboru dobrý výsledek“); hodnocení absolventů ze strany zaměstnavatelů 1x za 3 roku (návratnost **neuveдена**- prázdná rubrika).

Elze tedy tvrdit:

Tab. 2 Doporučovaná návratnost dotazníků, aby výsledky byly spolehlivé (modifikovaně podle Fanklinové, 2001: 93)

velikost vyučované skupiny studentů	minimální akceptovatelná návratnost v %	doporučovaná návratnost v %
5–20 osob	nejméně 80 %	více než 80 %
21–30 osob	nejméně 75 %	více než 75 %
31–50 osob	nejméně 66 %	75 % a více
51–100 osob	nejméně 60 %	75 % a více
100 a více osob	nejméně 50 %	75 % a více

Jednou ze základních podmínek pro korektní práci se získanými výsledky je uspokojivá návratnost dotazníků. Není-li uspokojivá (činí např. jen 20 %), pak jsou výsledky nespolehlivé, nereprezentativní. Není možné je solidně interpretovat, tím méně z nich vyvozovat seriózní závěry. Blíže viz:

Mareš, J. (2006). *Manuál pro tvůrce a uživatele studentského posuzování výuky*. Praha: Karolinum, 74 s. ISBN 80-246-1234-8.

Část 3.) Sebehodnotící zprávy – „Tvůrčí činnosti související se vzdělávací činností“.

Pokud jde o učitele:

Sebehodnotící zpráva je uvedena mj. větou: „*Pracovníci jsou motivováni k publikacím v oblastech oborů, jejichž výuku garantují, přičemž důraz je kladen na aplikaci do porodní asistence.*“ Toto tvrzení neodpovídá skutečnosti.

Přehled publikační činnosti pracovníků, kteří se podílejí na výuce studijního programu Porodní asistence je úctyhodný, neboť obsahuje 47 citací, z toho dvě práce v časopisech s vysokým impaktem (*Cancer* IF= 6,126 a *European Journal of Cancer* 7, 275). Základním a vážným problémem ovšem je, že je jen **velmi málo publikací, které se týkají přímo porodnictví a porodní asistence**. Většina publikací zahrnuje úplně jiné obory – převážně lékařské. Jsou vykazovány práce, které se týkají (v abecedním pořádku) diabetologie, geriatry, chirurgie, kardiologie, laboratorních oborů, onkologie, vakcinologie; ze společenskovedních oborů pak pedagogiky a psychologie. Tato situace se musí zlepšit.

Pokud jde o studenty.

Bude třeba, aby si předkladatelé ujasnili, co spadá do **tvůrčí činnosti** studentů. Rozhodně není možné v jejím rámci vykazovat např organizační pomoc při dnu otevřených dveří Ústavu

zdravotnických věd, pomoc při akci nazvané Den pro zdraví, který je pořádán pro děti zaměstnanců.

Část 4.) Sebehodnotící zprávy – „Mezinárodní rozměr SP/SO“

Mezinárodní **mobilita studentů** na Ústavu zdravotnických věd pro studenty studující program Porodní asistence **nefunguje**. Za poslední tři akademické roky nevyjel ani jeden student studující program Porodní asistence a žádný zahraniční student nepřijel do Zlína. Nelze to spojovat s pandemií koronaviru, neboť tato nepříznivá situace byla už před pandemií. Přitom má pracoviště uzavřeny smlouvy s 17 zahraničními univerzitami, kde je porodní asistence.

Pokud jde o **mobilitu učitelů**, je situace lepší. Za poslední dva akademické roky se uskutečnilo 5 výjezdů do zahraničí (Slovensko, Polsko 2x, Portugalsko, Finsko).

Část 6.) Sebehodnotící zprávy – „Úspěšnost v přijímacím řízení“

Údaje o úspěšnosti přijímacího řízení nejsou kompletní. **Chybí data za akad. roky 2020/2021 a 2021/2022.**

Postrádám vysvětlující komentář k přijímacímu řízení do programu Porodní asistence v roce 2019/2020. Přihlásilo se 96 uchazečů, podmínky přijímacího řízení splnilo 45 uchazečů, přijato ke studiu bylo 45 osob. Ke studiu však nastoupilo pouze 25 studentů. Jak ro Ústav zdravotnických věd vyhodnotil? Přitom v sebehodnotící zprávě uvádí na s. 18 toto: „

„Opatřením, jak motivovat přijaté uchazeče k následnému zapsání se do studia, jsou každoroční aktivity zaměřující se na práci s uchazeči, kdy garant (nebo pověřený zástupce) je uchazečům k dispozici jednak v rámci skupinového setkání, ale také pro individuální konzultace.“ Zřejmě tato opatření nefungují.

Ptám se i proto, že bude třeba, aby vedení Ústavu zdravotnických věd podrobněji analyzovalo příčiny, proč studentů programu Porodní asistence **každoročně ubývá a přijalo opatření k nápravě tohoto stavu**. V opačném případě se udržování programu stane pro fakultu nerentabilním.

Tab. 1 Časová řada přijatých studentů v programu Porodní asistence FHS UTB Zlín

Prezenční studium	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Počet studentů	78	65	34	15

Doporučení pro rozvoj SO/SP:

Pracoviště v Sebehodnotící zprávě provedlo analýzu problému **velmi zodpovědně** a postihlo naprostou většinu problémů, s nimiž program Porodní asistence zápasí. Potíž je v tom, že řešení některých z nich (pracovní a časové přetížení AP, nízké finanční ohodnocení AP, vysoký počet externích, vyučujících, vysoký věkový průměr profesorů a docentů aj.) přesahuje možnosti pracoviště.

Dílčí doporučení:

- Provést důkladnou analýzu snižujícího se zájmu uchazečů o program Porodní asistence na UTB Zlín a vyvodit z výsledků analýzy potřebná opatření.
- Zintenzivnit spolupráci se zahraničními institucemi, s nimiž má Ústav již uzavřenou spolupráci (výměna studentů i učitelů, společné publikace)

- Zintenzivnit spolupráci se domácími institucemi, které rovněž připravují studenty v programu Porodní asistence (společné publikace, výhledově společné výzkumy)
- V publikační činnosti akcentovat především porodnictví a porodní asistenci.
- Zlepšit návratnost dotazníků týkajících se zpětné vazby od studentů programu Porodní asistence. Nelze souhlasit s argumentací pracoviště: „Doporučení od zpravodaje však nemůžeme zcela akceptovat. **Domníváme se, že by se studenti cítili při papírové formě dotazníků ohroženi v projevu.**“

Toto tvrzení je třeba empiricky ověřit, ne se jím formálně zaštiťovat. Pokud bude při šetření zajištěna anonymita a studenti budou pouze označovat (např. zakroužkováním) své stanovisko, pokud se nebude vyžadovat delší psaný projev, není takové riziko vysoké.

Problematika Ústavu zdravotnických věd FHS UTB má širší kontext a týká se **koncepčních úvah vedení Fakulty humanitních studií a vedení Univerzity T. Bati** o budoucím vývoji Ústavu.

V České republice se studium Porodní asistence provozuje v 11 vysokoškolských institucích:

- a) v rámci lékařských fakult (1.LF UK Praha, LF MU Brno, LF OU Ostrava)
- b) v rámci samostatných Fakult zdravotnických studií /věd (JU České Budějovice, ZČU Plzeň, UJEP Ústí nad Labem, . UPa Pardubice; specifický případ je FZV UP Olomouc, která vznikla odtržením od Lékařské fakulty UP)
- c) Situaci ve Zlíně se blíží jen Katedra zdravotnických studií Vysoké školy polytechnické v Jihlavě a soukromá Vysoká škola zdravotnická Praha 5.(škola nemá členění na katedry), což není příznivé konstatování.

Datum 9. září 2021

Podpis oponenta studijního programu/oboru

 prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc.